

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ			2		
İKİ YILIN ÖZETİ			3		
ODAMIZ 55. KURULUŞ YILI GELENEKSEL GECESİ KUTLANDI			5		
MÜHENDİS KADINLAR BULUŞMASI			8		
ŞUBE DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI			9		
AFYONKARAHİSAR ve KÜTAHYA İL TEMSİLCİLİKLERİMİZDE GELENEKSEL ODA GECESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.			10		
I. GO - KART TURNUVASI GERÇEKLEŞTİRİLDİ.			11		
II. SATRANÇ TURNUVASI SONUÇLANDI.			12		
I. BOWLING TURNUVASI SONA ERDİ.			13		
ŞUBE YÖNETİM KURUL'UNDAN ZİYARETLER			14		
MESLEKİ EĞİTİMLERİMİZ DEVAM EDİYOR.			15		
EĞİTİM SEMİNERLERİ DÜZENLENDİ.			18		
TEKNİK GEZİLER			20		
MAKALE	<i>İŞÇİDEN ESİYOR YEL</i>	<i>Taner CİVELEK</i>	22		
ÇEVRE KOMİSYONUNDAN	<i>350 NEDİR ?</i>		24		
ODAMIZDAN			27		
TMMOB BASIN AÇIKLAMALARI			47		
ŞUBEMİZİN BASIN AÇIKLAMALARI			49		
ÖYKÜ	CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA SANAYİ POLİTİKALARI ve SÜMERBANK (2. BÖLÜM)	<i>Mahmut KİPER</i>	53		
<i>bizden biri</i>					
SİNAN MUSUBEYLİ		SANAT	<i>Bağımsızlık ve bir ülkeyi değiştirmek</i>	<i>Rahmi EMEÇ</i>	60
58		Bizim Köşe			61
		Sözün Özü		<i>Hikmet CERRAH</i>	64

bülten

tmmob
makina mühendisleri odası
eskisehir şubesi'nin bültenidir.
yerel süreli yayın

Sayı : 98 KASIM - ARALIK 2009

MMO Eskişehir Şubesi Adına

Sahibi : R. Erhan KUTLU

Yönetim Kurulu :

R. Erhan KUTLU (Başkan), Tayyar
ÇAYDERE (Başkan Vekili), M. Simavi
BAKIR(Sekreter), İbrahim ÖZÇAKIR
(Sayman), Suat BALCI (Üye),
Oğuz KEPEZ (Üye),
Nergis UYGUN BAŞ (Üye)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :

M. Simavi BAKIR

Yayına Hazırlayanlar :

M. Haydar TIFTİKÇİ, Suat BALCI, Ferhat GÜL
Taner CİVELEK, K. Levent GÜLER,
Marife Elçin YONTUNÇ

Yönetim Yeri : MMO Eskişehir

Hoşnudiye Mh. K. Mahmut Pehlivan Cd.

Altın Sk. No: 1 Kat : 3 ESKİŞEHİR

Tel : 0.222 230 93 60

Faks : 0.222 231 38 54

e-posta : eskisehir@mno.org.tr

http://leskisehir.mno.org.tr

Tasarım ve Baskı

KUŞAK OFSET MATBAACILIK

Büro :

M. Kemalpaşa Mh. Değirmen Sk.

Tozman Çarşısı No: 8

KÖBRÜBAŞI - ESKİŞEHİR

Tel & Faks : 0.222 220 92 75

Matbaa :

Matbaacılar Sitesi Alpu Yolu Kavşağı No : 24

ODUNPAZARI - ESKİŞEHİR

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No:

Kuşak Ofset Matbaacılık 10402

Baskı Adeti :2500

Baskı Tarihi : 04.01.2010

Bülten TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi üyelerine ve Osmangazi Üniv. Müh. Mim. Fakültesi Makina ve Endüstri Mühendisliği son sınıf öğrencilerine bedelsiz olarak gönderilir. Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir. Bülten gönderilen çeviri yazılarının kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar yazarlarına geri verilmez.

Afyon İl Temsilciliği :

Afyon Belediye Çarşısı Bağımsız A Blok Kat : 4

Tel & Faks : 0.272 215 91 70

Bilecik İl Temsilciliği :

Cumhuriyet Mh. Ali Rıza ÖZBAY Cd. No : 32 / C

Tel & Faks : 0.228 212 68 18

Kütahya İl Temsilciliği :

Ali Paşa Mh. Uygun Sk. Gözde Apt. Kat :1 Daire : 3

Tel & Faks : 0.274 224 09 38

Sunuş

Merhaba,

Bu yılın ve iki yıllık dönemimizin son sayısıyla birlikteyiz.

İki yılın genelinde olduğu gibi, ülke gündemi ve odamızın etkinlikleri açısından yoğun iki ayı geride bıraktık.

55. kuruluş yılı geleneksel gecemizi her zamankinden daha coşkulu kutladık. Şube Başkanımız, gecede yaptığı konuşmada geçtiğimiz dönemde ülkemizde yaşananları ve odamız etkinliklerini özetlerken, önümüzdeki döneme ilişkin önemli mesajlar verdi.

İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz ortamı ve ülkenin sıcak gündemi tüm emeğiyle geçinenleri olduğu gibi meslektaşlarımızı da işsizlik, ağırlaşan çalışma koşulları, düşük ücretler gibi pek çok nedenle etkilerken, kadın üyelerimiz hayatın her alanında olduğu gibi mesleğimizin yürütülmesi sırasında da yaşanan cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle tüm bu olumsuzlukları daha yoğun yaşamaktalar. Sorunlarının kamuoyuna duyurulmasının ve çözümünün örgütlü mücadeleden geçtiğini bilen kadın meslektaşlarımız önce Eskişehir'de, daha sonra TMMOB bünyesinde yapılan Kadın Kurultayı'nda bir araya gelerek önemli bir çalışmayı gerçekleştirdiler.

25 Kasım'da KESK ve Kamu Sen üyesi kamu çalışanları tarihi bir eylemi hayata geçirdi. Ekonomik, sosyal ve özlük hakları hızla aşındırılan, iktidarın sürekli baskılarına maruz kalan yaklaşık 2 milyon memur bir gün boyunca iş bırakarak örgütlü güçlerini ortaya koydular ve hükümeti uyardılar. Üyelerinin önemli bir kısmı kamuda çalışan TMMOB örgütlülüğü ve odamız da bu haklı ve kararlı eylemlerinde kamu çalışanlarına tüm gücüyle destek oldu.

12 Eylül darbeci zihniyetinin ürünü olan YÖK, icraatlarıyla üniversite eğitiminin özerk, bilimsel, kamusal yapısını yok eden saldırılarını sürdürüyor. 6 Kasım'da, kuruluş yıldönümünde tüm ülkede üniversite öğrencileri tarafından protesto edilen YÖK, yeni icraatlarıyla da gündemdeydi. İçinde üniversitenin asli bileşenlerinin temsilcileri olan örgüt, sendika ve meslek kuruluşlarının yer almadığı sözde “danışma kurulları” oluşturma çalışmaları, kalitesi gittikçe düşen mühendislik eğitimi ve teknik eğitimi iyileştirme çalışmaları yapmak yerine, teknik eğitim ve mesleki eğitim fakültelerinin bir kısmını kapatarak ne olduğu belli olmayan “teknoloji fakülteleri” kurma çalışmaları YÖK'ün yeni olumsuz icraatları olarak ortaya çıkarken, TMMOB da yaptığı basın açıklamalarıyla bu konuları kamuoyuna ve üyelerine duyurdu.

Geçtiğimiz dönemde çalışan ve öğrenci üyelerimiz arasındaki birlikteliği pekiştiren ve hepimizi etkileyen karmaşık ülke gündeminden bir parça uzaklaşp nefes almamızı sağlayan sosyal etkinliklerimizi de sürdürdük ve Go-Kart, satranç ve bowling turnuvalarımızı hayata geçirdik.

Bir sonraki sayımıza kadar günlerinizin güzel geçmesi ve MUTLU YILLAR dileklerimizle, hoşçakalın.

İKİ YILIN ÖZETİ

Şubemizin 2008-2010 çalışma dönemi sonuna gelmiş bulunmaktayız. Geçtiğimiz iki yılı odamız, şubemiz ve ülkemizde yaşananlar açısından değerlendirdiğimizde,

İki yıllık dönemimizde çıkardığımız bültenleri tarayınca, neredeyse her günün yeni ve sıcak bir gündem maddesiyle oluştuğunu gördük.

Dönem içinde dünya ekonomisi 2. Paylaşım Savaşı'ndan sonra ilk kez tüm dünya genelinde küçülen, tartışmaları halen devam eden ciddi bir küresel mali kriz yaşanmıştır. Odamız kriz ortamını güçlü örgütlü yapısı, kesintisiz yapılan teknik çalışmalar, önceki maddi birikimi ve alınan önlemler sayesinde yumuşak bir şekilde karşılamıştır. Çalışmalarımızı içeren faaliyet raporumuzu sizlere sunduğumuz için bu konulara girmiyoruz. Ancak siyasal iktidarın, teğet geçecek, sürtünerek geçecek, hamdolsun iyiyiz anlayışla yaklaştığı bu krizin sonuçlarının ülkemizde yarattıklarını hepimiz yaşayarak görüyoruz.

Ülkemizde yaşanan ve devam eden kriz en başta çalışan ve üretkenlerle küçük ölçekli işletmeleri vurmuştur. Küresel büyük güçlerin ihtiyaçları doğrultusunda çizilen politikalar sonucu krizin etkileri uluslararası düzeyde ülkemiz gibi bağımlı ülkelere aktarılmakta, ulusal düzeyde ise emeğiyle geçinen ve yoksul kesimlere fatura edilmektedir. Üyelerimizin %85 gibi büyük bir bölümünün ücretli olduğu, geri kalan üyelerinin de serbest mühendis, müşavir ve KOBİ niteliğinde faaliyet yürüttüğü düşünülürse krizin meslektaşlarımızı önemli oranda etkilemiştir. Krizin faturası her zaman olduğu gibi emekçilere, çalışanlara, emeklilere, üretkenlere, esnafa, tüccara, küçük işletmelere çıkarılmıştır. Çalışanların başta ücretleri olmak üzere sağlık, özlük ve bir çok kazanılmış hakkı geriye gitmiştir.

Dönem içinde yaşananları hatırlarsak,

Mart 2008'de yeni Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası nedeniyle, emekçilerin sosyal güvenlik ve sağlık adına sahip oldukları pek çok hakkı ellerinden alan, emekli olmayı neredeyse imkansız hale getiren, emekli maaşlarının zaman içinde eriyip gitmesine neden olan, hastane kapılarını parasız girilmez hale getiren, "paran kadar sağlık" diyen, çocuklarımızın geleceğini karartan bu saldırı yasasının Meclis gündemine gelmesiyle birlikte sokaklar ve meydanlar ısındı. Yasaya baştan beri tepki veren TMMOB emek ve meslek örgütleri ile beraber 13 ve 14 Mart 2008'de kitlesel eylemler ve iş bırakmalarla yasayı çıkarmaya çalışanlara geri adım atıldı. MMO olarak bizler de gerek şehrimizde, gerekse ülke genelinde, emek güçlerinin yanında, bulunmamız gereken yerde tepkimizi gösterdik.

Enerji politikalarında dışa bağımlılık ve elektrik üretiminde ülkemizdeki zengin yenilenebilir enerji

kaynakları yerine doğalgaza yönelen piyasacı zihniyet günlük hayatımıza yeni zamlar olarak yansdı. 2008 Ağustos ayı başlarken doğalgaza ve elektrige önemli miktarda gelen zamlar, otomatiğe bağlandı ve halen devam ediyor. Odamız enerjinin verimli kullanımında alt yapısının oluşturulmasının en büyük enerji kaynağı olduğu bilincindedir. Bu konuyla ilgili merkezi ve yerel olarak önemli çalışmalar yapmaktadır. Konuyla ilgili görüşlerini, nedenleri ve alternatif çözüm önerileriyle konuyu yetkililere, üyelerimize ve kamuoyu gündemine getirmeye çalıştık.

Geliyorum diyen küresel ekonomik kriz 2008 Eylül'ünde gündemin başına geldi oturdu. Yaşanan kriz kapitalizmin çürümüşlüğüne iyice ortaya çıkardı. Neoliberalizmin ideologlarına göre, SSCB'nin çöküşünden sonra tek kutuplu bir dünyada artık kapitalist sistem alabildiğine zenginlik üretecek, bu zenginlik adil bir biçimde paylaşılacak ve refah içinde yaşayacaktık. Tüm bunların yalandan ibaret olduğu ortaya çıktı. Değişim insandan, doğadan, iyi ve güzelden yana olmadı, tam tersi oldu. Üretilen zenginlik az sayıda ülkenin, büyük uluslar arası tekellerin ve sahiplerinin elinde toplandı, aşırı kâr hırsıyla doğa tahrip edildi, savaşlar, ölümler, yoksulluk sıradanlaştı. Ülkemizde krizden büyük çapta etkilenen sektörlerin başında imalat sanayi oldu. Özellikle yatırım malları ve ara malları üreten alt sektörler büyük çapta etkilendi. Üretimin küçülmeye başlaması ile kriz Şubat 2009 da dibe vurmuş, sonra bir çıkış göstermiş, ancak üretim ve ihracatta önemli darboğazlar ortaya çıkmıştır. Bu süreçte yatırımlar azalmış, sanayide işsizlik %23 e kadar tırmanmış, bazı alt sektörlerde %40 lara varan üretim düşüşü sanayimizin sorunlarını da ortaya çıkarmıştır. Bu durum bizlerin meslek alanlarımız üzerinde de doğal olarak etkisini gösterdi.

- ✗ Gerek ücretli çalışan, gerekse kendi işlerini yapmakta olan mühendislerin işlerini kaybetmeleri,
- ✗ Özellikle özel sektörde çalışan mühendislerin ücretlerinin düşük tutulması, hatta mevcut ücretlerinin ve haklarının geriye gitmesi,
- ✗ Çalışma saatlerinin, iş yüklerinin ve sorumluluklarının yıpratıcı bir biçimde artırılması.

Bu arada, Hükümet tarafından hazırlanan yeni İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) yasa taslağı tartışmaya açıldı ve 4857 sayılı İş Yasası ile başlayan sürecin bir yandan esnek ve kural dışı çalışmayı, işçileri başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getirerek işverenlere sınırsız kolaylıklar sağlarken; diğer yandan kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri işverenlerin lehine olarak yeniden düzenlediği görüldü. Ayrıca bu son taslak Sağlıkta Dönüşüm Programının dokusuna uygun bir şekilde işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerini bir "pazar" haline getirmeyi, sağlık sermayesine yeni bir olanak sunmak

taşeronlaşmayı özendirmeyi ve işçilerin mesleki sağlık ve güvenliğini sağlık pazarının insafına terk etmeyi amaçlamaktaydı. 2008 Ekim ayı içinde, örgütümüz TMMOB ile birlikte TTB, DİSK ve KESK bir araya gelerek, yasayı teşhir eden ve görüşlerini içeren konuları yetkililere ve kamuoyuna anlatmış, şubemizde, bu sıcak gündemi ilimize taşıyarak, İşçi Sağlığı, İş Güvenliği ve son yasa tasarısını anlatan bir çalışmayı üyelerimiz ve kamuoyuna oldukça verimli ve yoğun katılımlı geçen bir seminer düzenlemiştir.

Devlet içinde “gücü ele geçirme kavgası” olarak açıklayabileceğimiz ama bir yandan da - her ne kadar istemeseler de - otuz yılı aşkın zamandır süren kirli savaşla varlığını sürdüren kontrgerilla, Jitem gibi zaten bilinen yasa, hukuk ve insanlık dışı örgütlenmelerin deşifre olmasına neden olan, nereye gittiği belli olmayan Ergenekon soruşturması gündemde oldukça yer buldu ve bulmaya devam ediyor. Ülkemizin özellikle son yirmi beş yılını kapsayan bir çok faili meçhul olay, kayıplar, katliamlar ve çatışma ortamının birinci dereceden sorumlularını açığa çıkarmak, demokrasi ve adalet adına önemli bir adım atmak için bir fırsat olabilecek bu soruşturma süreci, ilk bakışta olumlu gibi görünse de siyasal iktidarın yapısal dinamiklerinin demokrasiyi dışlayan bir içerikte olması ve dış dinamiklerin konuyu kendi çıkarları ekseninde ele alan yaklaşımları bu olumluluğun gerçekte sanal olduğunu, muhalif sindirme ve yok etme operasyonuna dönüştürüldüğü bize göstermektedir.

Bu olaylar yaşanırken, iyice açığa çıkan köşe dönücü, “ne olursa olsun daha fazla kâr” zihniyetinin ürettiği Deniz Feneri gibi inanılmaz büyüklükteki yolsuzluklar, üzerleri ne kadar örtülmeye çalışılsa da, toplum vicdanının da ahlaki ve ekonomik yozlaşmayı gözler önüne sermeye yetti.

2009 Mart ayında, Dünya Su Forumu'nun beşincisi İstanbul'da yapıldı. Dünyamızın içine girdiği kurak periyodun kapitalizmin aşırı kâr hırsının yol açtığı çevre katliamları ile tetiklenmesi büyük çevresel felaketlere zemin hazırlamakta, içilebilir ve kullanılabilir suyun önemi gitgide daha çok artmakta. Tam da böyle bir dönemde, dünyadaki ve ülkemizdeki su kaynaklarını özelleştirerek kullanılabilir ve içilebilir su rezervlerini ele geçirme düşüncesindeki büyük su tekellerinin temsilcileri, 5. Dünya Su Forumu'nu Türkiye'de yapmaya karar verdiler. Suyun alınıp satılabilir bir meta olmamasını, Dünya üzerinde herkesin, özellikle yoksul halkların da suya kolayca ve bedelsiz ulaşabilmesi hakkını savunan örgütler de, “Suyun Ticarileştirilmesine Hayır” sloganıyla, ortak bir platform oluşturarak alternatif bir forum düzenlediler. Eskişehir'de de suyun ticarileştirilmesine karşı bir panel ve bir basın açıklaması ile TMMOB Eskişehir İKK, Eskişehir Tabip Odası ve Sağlık Emekçileri Sendikası Eskişehir Şubesi öncülüğünde bir platform ile kamuoyu gündemine getirilmiştir.

Ülkemiz gündemini dolduran tüm sorunlara karşılık 29 Mart yerel seçimleri gündemin başına yerleşti. Ancak yerel yönetimle ilgili projeler üretmek, yapılanları değerlendirmek, yapılabilecekleri anlatmak yerine, kirlenmiş siyaset

sahnelerinin aktörleri ve liderleri farkında olmadan, hayatımızı ne kadar kirlettiklerini teşhir etmekle meşgul oldular. TMMOB da bu süreçte “Nasıl Bir Kent, Nasıl Bir Yerel Yönetim ?” başlıklı bir rapor yayınladı. TMMOB, bu belgeyle kentlerimizin yönetiminde kamu yararının, bilimin ve hukukun esas alınması için, seçim süreci ve yerel yönetim anlayışına ilişkin politika, düşünce, uyarı ve önerilerini, kamuoyu ile paylaştı.

Mayıs 2009'da Ulusal Havacılık, Uçak ve Uzay Mühendisliği Kurultay'ını beşinci kez kentimizde gerçekleştirdik. Kurultayımız, sektörde çalışan meslektaşlarımızın ve sektörün sorunları yanı sıra, yapılması gerekenler ve kentimizin bu sektördeki yeri, önemi ve alt yapısı ile bu sektörün büyümesine hazır olduğu görüşleri yetkililer tarafından büyük bir katılımla vurgulandı ve kamuoyuna sunuldu.

Çizilen tüm karamsar tablolara rağmen, bilimin ve teknolojinin gücü ve gösterdiği aydınlık yolda geleceğe umutla bakan genç mühendis adayları arkadaşlarımızın ürettiği değerli projeler “Geleceğin Mühendisleri Tasarlıyor” proje yarışmasında sergilendi ve değerlendirildi.

2009'un sıcak yaz günlerinde bu kez hedefte üniversite öğrencileri ve harçlar vardı. Neoliberal politikaların başta gelen uygulama alanları arasında kamusal alanların yağmalanması ve özelleştirilerek yutulması olduğunu bilmeyen kalmadı. Bunun somut sonuçlarını özellikle sağlık ve eğitim alanındaki özelleştirmelerle yaşadık. Ülkemizde eğitim hızla sermayenin insafına terk edilmiş, onun tarafından yönlendirilen bir “pazar” haline geldi. Üniversiteler de parası olanın okuyabildiği, bütçelerinden programlarına kadar her alanda sermayeye endekslenmiş kurumlara dönüştü. İşte bu doğrultuda YÖK, üniversite harçlarına % 500'lere kadar varan zamlar yapmak üzere harekete geçti. Ancak öğrencilerin kararlı ve örgütlü direnişleri, eşit, parasız, bilimsel, demokratik bir eğitim hakkı için ısrarlı duruşları ve TMMOB ve MMO da dahil olmak üzere kitle örgütlerinin desteğiyle YÖK'e geri adım attırıldı.

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini ipotek altına alan, küresel güçlerin en büyük iki “tetikçi” örgütü IMF ve Dünya Bankası'nın bu yılki toplantıları Türkiye'deydi, biz de Emek Cephesindeki dostlarımızla birlikte “IMF, DB Defol, Bu Memleket Bizim” sloganıyla her yerde tepkimizi gösterdik.

25 Kasım'da KESK ve Kamu Sen üyesi kamu çalışanları tarihi bir eylemi hayata geçirdi. Ekonomik, sosyal ve özlük hakları hızla aşındırılan, iktidarın sürekli baskılarına maruz kalan yaklaşık 2 milyon memur bir gün boyunca iş bırakarak örgütlü güçlerini ortaya koydular ve hükümeti uyardılar. Üyelerinin önemli bir kısmı kamuda çalışan TMMOB örgütlülüğü ve odamız da bu haklı ve kararlı eylemlerinde kamu çalışanlarına tüm gücüyle destek oldu.

Önümüzdeki dönemde de yine birlikte üretmek, birlikte karar almak, birlikte yönetmek düşüncesiyle, üreten, sanayileşen, demokratikleşen, hakça paylaşan bir Türkiye yürüyüşümüzde birlikte olmak üzere, sağlık, mutluluk, başarı dileklerimizle şimdilik hoşçakalın diyoruz.